

консультації.

2. Глосарій – зосередження основних термінів та визначень курсу.
3. Теоретичний блок – надає всю теоретичну базу дисципліни, включаючи лекції, відеоматеріали і презентації.
4. Модульне контрольне тестування – складається з тестів відповідно до теми, яку було вивчено. Написання тестів для самоконтролю.
5. Підсумкове тестування – вважається остаточним контрольним тестом з дисципліни, що включає у себе питання з всіх вивчених тем і дозволяється його пройти лише один раз. [2]

Отже, вдале поєднання сучасних технологій (гаджетів, комп'ютерів, мультимедійних дощок) із звичайними методами навчання значно підвищить продуктивність у вивченні предметів, особливо вищої математики. Саме сучасні технології допомагають розвитку креативного мислення, системності у навчанні та удосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців.

Список літератури:

1. Підгородецька В.М. *Використання інтерактивної дошки на уроках математики*. Методичний посібник / В.М.Підгородецька. Кам'янець-Подільський, 2015. 35 с.
2. *Навчально-інформаційний портал освітнього процесу НУБіП України*
[/https://elearn.nubip.edu.ua/](https://elearn.nubip.edu.ua/)

Ключенкова Н.М., Гура Т.В.

НТУ «ХП»

ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ СТАНОВЛЕННЯ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У УМОВАХ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Поняття «лідерський потенціал» є різновидом більш загальної категорії «потенціал особистості» і являє собою діалектичну єдність її явних і прихованих ресурсів. Це системна характеристика особистості, в зв'язку з

чим його психолого-педагогічна сутність є предметом вивчення з боку різних вчених. Так, відповідно до визначення І. В. Дригіної, «лідерський потенціал» є якісною характеристикою особистості, що відображає сукупність внутрішніх потреб, можливостей, ціннісного ставлення, засобів, що сприяють досягненню такого рівня інтеграції компетентності, відповідальності, активності і комунікативності, який забезпечує її провідний вплив на членів групи при спільному вирішенні задач в різних областях життєдіяльності і має позитивну спрямованість процесу її професійного становлення [1, с. 108]. Таким чином, нею виділені як реальні, тобто виявлені можливості, так і приховані резерви, які вимагають не тільки діагностики, але розкриття, розвитку, саморозвитку та самореалізації.

О. В. Євтіхов розглядає лідерський потенціал як «сукупність індивідуальних характеристик, що забезпечують успішне становлення особистості, які стають дієвим способом активізації її потенціалу тільки при наявності відповідних цінностей, мотивації, прагнення досягти того чи іншого результату і віри в свою здатність його досягти. Для цього необхідно не тільки придбання необхідних знань і умінь, а й модифікація мотиваційної системи, смислових структур особистості, спрямованих на активізацію лідерського потенціалу» [1, с. 109].

Таким чином, автор обумовлює передумови для прояву і реалізації лідерського потенціалу, але також необхідність їх модифікації шляхом активізації або зміни в процесі навчання і виховання.

Вирішальну роль у формуванні та становленні лідерського потенціалу особистості відіграє освітній процес. Важливо розуміти, що роль педагога у цьому процесі зводиться не тільки до ефективного формування у студентів фахових компетенцій, а, в першу чергу, педагог створює психологічні умови, в яких формується особистість студента під час освітнього процесу. Слід зазначити, що педагог виконує роль накопичувача інформації та соціального досвіду, він є носієм інтелектуальних та духовних загальнокультурних цінностей [2].

На основі опрацювання наукових джерел з проблеми становлення лідерського потенціалу у майбутніх фахівців в умовах технічного університету було виділені основні психологічні умови, що сприяють його розвитку, а саме:

1. Наявність достатнього рівня розвитку пізнавальних психічних процесів, що формують загальний інтелект студента технічного ЗВО: сприйняття, уваги, пам'яті, мислення, уяви.

2. Розуміння сенсу своєї майбутньої професії, що породжує прагнення жити, самовдосконалюватись, рухатись до самоактуалізації, тим самим розвиваючи свої інтелектуальні здібності.

- Розвиток критичного мислення.
- Розвиток рефлексивного мислення.
- Розвиток позитивного мислення.
- Розвиток емоційного інтелекту.

Ефективним методом становлення лідерського потенціалу може бути впровадження системи тренінгів. Діяльність студентів під час таких тренінгів сприяє: розвитку ідентичності з прикладами для наслідування; розвитку рефлексивного та критичного мислення шляхом моделювання освітнього процесу; розвитку емоційного інтелекту, роль якого полягає в розвитку самосвідомості, навичок усвідомлення і розуміння емоцій, як своїх, так і чужих, вміння будувати ефективну взаємодію з людьми.

Підбиваючи підсумки, слід зазначити, що система тренінгів є дієвим методом реалізації психологічних умов щодо розвитку лідерського потенціалу в умовах технічного університету.

Список літератури:

1. Романовський О.Г., Михайличенко В.Є., Гура Т.В. Поняття «лідерський потенціал» і «лідерські якості»: зміст та використання у науковій думці. *Лідер. Еліта. Суспільство. щоквартальний науково-практичний журнал*. Х.: НТУ «ХП», 2019. №1. С.107–117.
2. Голуб І. *Психологічні умови розвитку інтелектуальної складової духовної*

культури педагогічного персоналу. [Електронний ресурс]: методичні рекомендації. К., 2012 Url: <http://ipood.com.ua/e-library/psihologichni-umovi-rozvitku-duhovno-kulturi-pedagogichnogo-personalu/psihologichni-umovi-rozvitku-intelektualno-skladovo-duhovno-kulturi-pedagogichnogo-personalu/>

(Дата звернення: 20.01.2021)

Корженко А.С., Костиря І.В.;
НТУ«ХП»

РОЛЬ РЕЛІГІЇ В ФОРМУВАННІ ДУХОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЛІДЕРА

Однією з проблем сьогодення стала необхідність нормалізації релігійного життя. Вирішення цього питання останнім часом дедалі більше пов'язується з проблемами суспільно-політичного життя нашої країни та її національного відродження, яке відбувається в суперечливих умовах і тому викликає інтерес до вітчизняної історії, зокрема до історії релігії та вільнодумства в Україні.

На сучасному етапі розвитку нашої країни релігія є осередком збереження та поширення духовності та моралі людства. Духовність відіграє одну із основних ролей у становленні відповідальності лідера, бо є базою певного набору якостей і рис характеру відповідального фахівця: моральна цілісність; база моральних цінностей; здатність до балансу між особистісними інтересами та потребами і очікуваннями зацікавлених сторін; навички рефлексії; уміння створювати та підтримувати гармонійні стосунки з партнерами по взаємодії, що представляють різні національні, релігійні та культурні традиції [1].

У широкому сенсі, як суспільний інститут, релігія – це сукупність вірувань і віровчень, наявних у суспільстві. Вона включає до свого складу сукупність звичаїв, обрядів, правил життя і поведінки людей та ін.